Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101744

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онипченко Оксана Ігорівна

2. Onypchenko Oksana Igorivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Шифр наукової спеціальності: 13.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна педагогіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-11-2020

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 12.112.01

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, м. Слов'янськ, Слов'янський р-н., Донецька обл., 84116, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.43.43, 14.07, 04.61.11

Тема дисертації:

1. Статеворольова соціалізація дітей та підлітків в Україні (XX століття)

2. Sex-role socialization of children and adolescents in Ukraine (the 20th century)

Реферат/анотація:

1. Об’єкт: процес соціального виховання неповнолітніх правопорушників в Україні у XX – на початку XXI століття. Мета дослідження полягає в цілісному системному розкритті генези теоретичних ідей та науковому узагальненні моделей соціального виховання неповнолітніх правопорушників в Україні у XX – на початку XXI ст. як складного соціально-педагогічного феномену задля репрезентації в сучасному науково-педагогічному дискурсі. Методологічні підходи: системний, хронологічний, історико-логічний, культурологічний, політичний, антропологічний, парадигмальний, синергетичний, особистісно-діяльнісний, герменевтичний, наративний, міжгалузевий. Методи: теоретичний аналіз, синтез, абстрагування, конкретизація, метод періодизації, узагальнення, історико-логічний, генетичний (історико-структурний),

порівняльно-історичний, метод моделювання. Наукова новизна: визначено та охарактеризовано три педагогічні моделі соціально-виховної роботи з неповнолітніми правопорушниками в Україні 1917 – 2015 рр. (прагматична модель соціального виховання неповнолітніх правопорушників (1917 – 1938 рр.), стрижнем якої було визнано трудове виховання та професійна освіта неповнолітніх правопорушників; соціоцентрична модель соціального виховання неповнолітніх правопорушників (1939 – 1990 рр.), основою якої стало виховання неповнолітніх правопорушників як активних членів колективу, суспільства; гуманістична модель соціального виховання неповнолітніх правопорушників (1991 – 2015 рр.), що проголосила особистісно-центрований підхід до соціального виховання неповнолітніх правопорушників. Уточнено зміст понять: „соціальне виховання", „соціалізація", „правопорушення", „неповнолітній правопорушник", „девіантна поведінка", „делінквентна поведінка", „профілактика", „соціальна реабілітація", „ресоціалізація", „соціальна адаптація", „соціальний супровід", „соціальний патронаж", „пробація"; соціальні, соціально-педагогічні та індивідуально-психологічні детермінанти поведінки неповнолітніх правопорушників; внесок вітчизняних і зарубіжних педагогів у розвиток теорії та практики соціального виховання неповнолітніх правопорушників в Україні у 1917 – 2015 рр. Набуло подальшого розвитку: узагальнення та типологізація спеціалізованих пенітенціарних установ для неповнолітніх правопорушників, що діяли в Україні досліджуваного періоду (приймальники, розподільники, ізолятори, колектори, напівреформаторії та реформаторії, ремісничі й виправні притулки, основні та допоміжні дитячі будинки, будинки примусових робіт (БУПРи), дитячі виправні та трудові колонії, виправні школи, школи фабрично-заводського учнівства (ФЗУ), школи соціальної реабілітації (ШСР), професійні училища соціальної реабілітації (УСР)); аналіз та систематизація джерельної бази дослідження; узагальнення нормативно-правових засад соціального виховання та кримінальної відповідальності неповнолітніх правопорушників у досліджуваний період. До наукового обігу введено: маловідомі та раніше невідомі архівні джерела (61 позиція), наукові документи, історико-педагогічну літературу; невідомі раніше історичні факти, пов'язані з історією розвитку соціального виховання неповнолітніх правопорушників в Україні у XX – на початку XXI ст. Практичне значення дослідження: фактичний матеріал, теоретичні положення й висновки дослідження можуть застосовуватися у освітньому процесі закладів вищої освіти; під час розроблення та удосконалення навчальних дисциплін „Педагогіка", „Історія педагогіки", „Методика виховної роботи", „Соціальна педагогіка", „Соціальна робота", „Історія соціальної роботи", „Соціологія девіантної поведінки", „Соціально-педагогічна профілактика правопорушень", „Соціально-педагогічна робота з різними групами клієнтів" та ін.; у системі підвищення кваліфікації педагогів, соціальних працівників, фахівців служб у справах дітей та інших спеціалістів, професійна діяльність яких пов'язана із виправленням противоправної поведінки неповнолітніх; при укладанні підручників, навчальних й навчально-методичних посібників.

2. Object: the process of social education of juvenile offenders in Ukraine in the XX - early XXI century. The purpose of the study is to systematically reveal the genesis of theoretical ideas and scientific generalization of models of juvenile offenders' social education in Ukraine in the 20th – early 21st centuries as a complex socio-pedagogical phenomenon for the sake of representation in contemporary scientific and pedagogical discourse. Methodological approaches: systematic, chronological, historical and logical, cultural, political, anthropological, paradigmatic, synergistic, person-activity, hermeneutic, narrative, cross-sector. The system of research methods contains: theoretical analysis, synthesis, abstraction, concretization, periodization, generalization, historical-logical, historical-structural, comparative and historical, modeling method. Scientific novelty of the obtained results: three pedagogical models of social and educational work with juvenile offenders in Ukraine 1917 – 2015 (pragmatic model of juvenile offenders' social education (1917 – 1938), the basis of which was recognized juvenile offenders' vocational education and training: socio-metric model of juvenile offenders' social education (1939 – 1990), the basis of which was the education of juvenile offenders as active members of the collective, society; humanist model of juvenile offenders' social education (1991 – 2015), which proclaimed a person-centered approach to juvenile offenders' social education) have been identified and characterized). The content of the concepts: „social education", „socialization", „offense", „juvenile offender", „deviant behavior", „delinquent behavior", „prevention", „social rehabilitation", „re-socialization", „social adaptation", „social support", „social

patronage", „probation"; social, social-pedagogical and individual-psychological determinants of juvenile offenders' behavior; contribution of domestic and foreign educators to the development of theory and practice of juvenile offenders' social education in Ukraine in 1917 – 2015 was partucularized. Further development: generalization and typology of specialized penitentiary institutions for juvenile offenders operating in Ukraine during the study period (receivers, distributors, isolators, craft and correctional shelters, children's correctional and labor colonies, correctional schools, factory schools, factory schools , vocational schools of social rehabilitation); analysis and systematization of the source base of the research; generalization of normative-legal bases of social education and criminal responsibility of juvenile offenders in the studied period. There were introduced into scientific circulation: little-known and previously unknown archival sources (61 items), scientific documents, historical and pedagogical literature; previously unknown historical facts related to the history of social education of juvenile offenders in Ukraine in the XX - early XXI century. The practical significance of the study is that the factual material, theoretical backgrounds and conclusions of the study can be applied to the educational process of higher education institutions; also while designing academic disciplines such as „Pedagogy", „History of Pedagogy", „Methods of educational work", „Social pedagogy", „Social work", „History of Social work", „Sociology of Deviant Behavior", „Socio-pedagogical Prevention of Offenses", „Socio-pedagogical work with different client groups", etc.; also in career development system of teachers, social workers, specialists of the Department of Juvenile Services and other specialists whose professional activity is connected with the correction of unlawful behavior of minors; also while designing textbooks, training and teaching aids.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Сергій Якович
2. Kharchenko Sergey

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Сергій Якович
2. Kharchenko Sergey Jakovlevich

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алєксєєнко Тетяна Федорівна
2. Alyeksyeenko Tetyana F.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воровка Маргарита Іванівна

2. Vorovka Margaryta I.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максимовська Наталія Олександрівна

2. Maksymovska Nataliya Oleksandrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Омельченко Світлана Олександрівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Омельченко Світлана Олександрівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.